СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 224. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 14-го листопаду, 1946. No. 224. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, November 14, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НОВА ВИПРАВА БИРДА ДО ПІВДЕННОГО БІГУНА

Дванацять кораблів і чотири тисячі людей виїдуть уже наступного місяця до південного бігуна під командою протиадмірала Ричарда Е. Бирда, щоб там робити нові наукові досліди. Виправу оповіщує департамент маринарки, як найбільше дбайливо підготовану зі всіх американських виправ. Крім кораблів станутъ Бирдові на службу ще літаки, різного роду сані й залубні, тягнені псами і загалом всі можливі старі й нові засоби, придатні у холодних околицях. Виправа має тривати до місяця лютого наступного року, бо тоді пічнеться там зима, отже холод зросте понад людську витревалість. Ціллю виправи є прослідити, на скільки південний бігун може бути використаний для оборонних цілей і на скільки Злучені Держави можуть найти підставу до зголошення права власности на цій безмежній і безлюдній території. Деякі газети твердять, що Злучені Держави мають намір створити заборолo з південного бігуна. Протиадмірал Бирд спростовує вісті, які появилися передількома днями, наче б то Злучені Держави йшли на випереди з іншими державами для забезпечення там покладів урану.

НОВИЙ ПОДІЛ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВОЄННОЇ ФЛОТИ.

Департамент маринарки оприлюднює, що змінює дотеперішній поділ американської воєнної флоти на одиниці, що мають різні числа, а планує втримувати постійно дві флоти, одну на Тихому океані, другу на атлантійському. Такий поділ конечний зогляду на швидко змінливі обставини. Новий поділ ввійде в силу з 1 січня 1947 р. Обі половині маринарки будуть мати окремих командантів, а їм будуть підчинені різнородні боєві і помічні одиниці. Командиром Тихоокеанської флоти буде віцеадмірал А. Е. Монтгомері, а Атлантійської віцеадмірал В. Г. П. Бленді.

ВЛАСНИКИ МАЙН НА НАРАДІ В СПРАВІ СТРАЙКУ.

Секретар внутрішніх справ Круґ запросив пятьох передових власників копалень на спільні наради, щоб обдумати план, як запобігти новому страйкові майнерів. Досі звісно, що переговори Круґа з головою майнерської юнії Джаном Л. Луїсом не принесли бажаного успіху. Круґ є лише адміністратором майн, які забрав уряд під свою опіку. Президен Труман заявився за те, щоб майни віддати назад власникам до продукції вугілля. Цим пояснюється запрошення власників на наради.

СЕНАТОР ЗА РОБІТНИЧІ СУДИ.

Сенатор Гомер Ферґусон з Мишиґен вийшов з пропозицією, щоб новий конгрес перевів закон про створення цілої низки федеральних судів для вирішування спорів між господарями й робітниками, щоб не викликувати страйків. Страйки були б виключені в таких основних підприємствах, як нафтові, сталеві, вугіляні, перевозові, а головно залізничі. Нові суди були б основані на системі теперішних федеральних судів, отже були б суди окружні, апеляційні й найвищий суд. На підставі плану мали б наперед бути переведені переговори в спорах між підприємцями й наємцями, а щойно, коли б не можна було осягнути згоди, будьяка сторона могла б передати справу судові.

ДЕЙЛІ НЮЗ І АНТИСЕМІТИЗМ.

Нюйорський образковий щоденник Дейлі Нюз вніс до федеральної комісії аплікацію за дозвіл втримувати свою радіо програму, одначе проти нього внесли спротив жиди через Американський Жидівський Конгрес. Вони зробили закид, що Дейлі Нюз ставиться ворожо до жидів, бо впродовж 8 років помістив 25 статтей з критикою на жидів і нігрів. Видавці газети називають це неправдою, а крім цього твердять, що заперечення права критики це є спроба заведення цензури і вкорочення права свобідного слова.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ БЮРА АДМІНІСТРАЦІЇ ЦІН.

Адміністратор Цін й Адміністратор Цивільної Продукції оприлюднили план демобілізації рештки помічних сил, які працювали при згаданих федеральних агенціях. Службовики в обох агенціях в липні 1945 р. творили силу 63,428 осіб. З ступневим зменшуванням праці Бюра зменшувано стан наємців, а тепер є їх 34,700 осіб. Після останнього проголошення знесення контролі цін 10,000 осіб дістало повідомлення про звільненя зі служби, а решта буде відправлена, як покінчиться контроля цукру, рижу та мешкань.

Америка не погоджується давати фонди через УНРРА, лише просто потребуючим державам

Зогляду на безупинні неголування на допомогову діяльність УНРРА в різних краях, головно в таких, які мають іншу політичну ідеологію, ніж Злучені Держави, департамент стейту підготовив інший план допомоги для потребуючих держав. Діючий секретар стейту Дін Ачесон каже, що Злучені Держави покривають найбільшу частину допомоги в міжнародній організації, а за те не дістають ніякої вдяки. Зогляду на таке наставлення Злучені Держави готові зужити наступного року $400,000,000 на допомогову акцію в такий спосіб, що призначуть її поодиноким державам, які цього забажають.

ЗА КОДЕКС МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.

Президент Труман цілим серцем одобрив проект Френсиса Бидла, бувшого судді у Міжнароднім Трибуналі в Нірнберґу, щоб Обєднані Держави приступили до зкодифікування міжнародього кримінального права для зясування злочинів проти світового мира й безпеки. Президент заявився за те, щоб у такім міжнароднім кодексі містилися засади, які принято вчасі нірнберського процесу проти націстичних провідників. Він теж сказав, що кодифікація міжнародього кримінального права буде велитенським подвигом Обєднаних Держав.

Велика Чвірка: Перемога Бирнса в справі Тріесту

Підчас нарад міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг дня 12-го листопада прийнято остаточно домагання секретара стейту Бирнса, щоби ухвали Мирової Конференції в Парижі взяти за базу дальших дебат в справі Тріесту. Не зважаючи на вперту опозицію советського міністра закордонних справ прийнято теж т. зв. французьку лінію щодо визначення югославсько-італійського кордону та вільної території Тріесту. Ці рішення винесено незалежно від можливості окремих італійсько-югославських переговорів та порозуміння в тій справі. Передбачується, що Рада закордонних міністрів може поробити теж ще деякі поправки в мирових договорах в користь переможених держав, головно як іде про висоту воєнних відшкодовань. Америка обстоює, щоб ці відшкодовання були якнайнижчі, та щоби в їх визначуванні брати до уваги господарські положення і платні можливості поодиноких країн. Тільки Фінляндія не має під цим оглядом оборонця, бо Злучені Держави не були з нею у війні і тим самим не мають в дебатах над мировим договором з нею кінцевого голосу, бо вони того договору не підписують.

КОМІТЕТИ ЗАГАЛЬНОГО ЗІБРАННЯ О.Д. ПРОДОВЖУЮТЬ СВОЮ ПРАЦЮ.

Головні дебати Загального Зібрання Обєднаних Держав продовжуються тепер в поодиноких його комітетах. Політичний Комітет, предсідником якого є представник Советської України Дмитро Мануїльський та в якому досі доходило до найбільш запеклих дебат, прийняв більшістю 29 проти 9 голосів відповідно змодефікувану австралійську пропозицію щодо прийняття нових членів. В опозиції разом зі Советським Союзом та його сателітами, були теж Злучені Держави. В адміністративному і буджетовому комітеті переголосовано справу винагороди урядникам та службовцям О.Д. В опозиції проти предложеного плану був тільки Дмитро Мануїльський та його московський „бос".

СОВЄТСЬКІ ДОМАГАННЯ В СПРАВІ СКИТАЛЬЦІВ.

Советський представник в соціяльному, культурному та гуманітарному комітеті, Ніколай І. Феонов виступив дня 12-го листопада перед найвищим трибуналом О.Д., яким є Загальне Зібрання, з домаганням ревізії постанов щодо Міжнародної Організації для скитальців (ІРО). Феонов твердив, що ці постанови ухвалено в Економічній та Соціяльній Раді О.Д. проти волі найбільш заінтересованої в справах скитальців меншості, іменно Советського Союзу та його сателітів. Советський представник Андрей Вишинський раніше відповів на закид п-ні Рузвелт, що він своїми домаганнями знищив цілорічну працю Соціяльної та Економічної Ради в справі ІРО. Советські домагання в цій справі є м. і.: суверенні права для поодиноких держав визначувати кількість нових імігратів; право поодиноких держав домагатись безумовної репатріяції своїх громадян; шукати за протисоветською „пятою колоною" в таборах скитальців, бо вона „загрожує мирові"; окремі постанови щодо еспанських червоних втікачів. З окремим домаганням виступив ще югославський представник. Комітет відложив дебати над пропозицією Вишинського, щоби до таборів скитальців вислати 9 делегатів, серед яких були б теж „найбільше заінтересовані" советський, польський та югославський представники і які щераз ці табори провірили б та здали відповідний звіт.

МОБІЛІЗАЦІЯ МАЛОЛІТНИХ ДО НЕВОЛЬНИЧИХ ПРАЦЬ В СОВЄТАХ.

З Москви повідомляють, що в Советському Союзі наказано мобілізацію малолітних починаючи від 14-чо року життя до невольничих праць для виконання плану нової пятирічки. Вже раніше повідомлялося про організацію т. зв. робітничих резерв з малолітних хлопців і дівчат і в загальному плані дати Советському Союзові 1,200,000 робітників-невольників кожного року, від 10-го липня до 10-го серпня вже було набрано 425,000 малолітних. Ген. Андрей Жданов, говорячи перед Верховною Радою, підкреслив брак робітничих рук у Советах та заявив, що ця проблема мусить бути розвязана власне організацією нових резерв зпоміж малолітних. Цій справі віддає багато місця московська газета „Труд", яка теж при цьому пригадує, що дальшою головною перешкодою в здійсненні нової пятирічки є „капіталістичні залишки та пересуди" серед советських народів.

ДАРУЮТЬ СВОЇ ОЧІ СЛІПИМ.—Ця картина представляє дуже цікаву подію. Вона відбувається на подвірю тюрми в Джоліет, Ілиной. Вязні, що відбувають досмертну, тюремну кару дають свою згоду підписом на документі на те, щоб по їх смерти забрали їхні очі для привернення зору сліпим. Цей проєкт дарування очей вийшов від самих вязнів і його здійснюється при співучасти Сентрел Говард Асосіейшен оф Шікаґо.

НОВА СТОРІНКА В ІСТОРІЇ АНГЛІЇ

„Новою сторінкою" в історії Англії називає преса святочне відкриття нової сесії британського парламенту, що його довершив король Юрій VI., проголошуючи новий план лейбористського уряду, в якому м. ін. передбачається націоналізацію електричної промисловости та внутрішнього транспорту. В своїй півгодинній промові король проголосив теж тези британської закордонної політики, в якій полагодження справи Німеччини грає одну з головних роль, створення нового міністерства оборони, повідомив про змагання уряду збільшити продукцію в країні та ширше розгорнути сільське господарство. Бувший британський премієр і теперішній провідник опозиції Винстон Чорчил висловив думку опозиції щодо політики уряду. Головною темою виступу Чорчила були взаємини Англії зі Советським Союзом. Не критикуючи за це спеціяльно уряду, Чорчил м. ін. пригадав, що в Европі вдержується у воєнному поготівлі величезну советську армію, базовану на диспотичному уряді, що советські кордони є на Лабі і Совети держать під своєю контролею більше ніж третину Европи. Висловлюючи свої турботи про майбутність, Чорчил натякнув, що Англія повинна заключити з Німеччиною мир, якщо потрібно, то навіть сепаратний. Він заторкнув теж багато інших важливих проблем британської закордонної і внутрішньої політики. Премір Атлі доповнив промову короля тільки подробицями про дальші плани уряду.

АНГЛІЯ ІҐНОРУЄ АЛЬБАНСЬКУ ОСТОРОГУ.

Іґноруючи осторогу албанського уряду, що він вважатиме нарушенням альбанської суверенности всяке намагання очистити альбанські територіяльні води від мін, британський уряд повідомив про свою децизію доручити провірку та очищення каналу Корфу, між островом цеї назви і альбанським побережжям. Речник міністерства закордонних справ заявив, що британська флота приготована на всякий „випадок".

ТІТО ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД АМЕРИКИ ВІДШКОДОВАННЯ.

У звязку з американським рішенням звернути дунайські кораблі їх власникам, речник югославського міністерства закордонних справ повідомив про домагання югославського уряду $6,750,000 відшкодовання від Америки. Своє домагання Тіто мотивує тим, що Америка не звернула цих кораблів „своєчасно" і тому Югославія понесла втрати.

ВИБОРИ В ПОЛЬЩІ 19-го СІЧНЯ 1947 Р.

З Варшави повідомляють, що польський уряд рішив визначити дату загальних виборів на день 19-го січня. Ці вибори встановлено Потсдамським договором, вони були передумовою визнання тимчасового польського уряду, їх речинець вже багато разів змінювано і вони теж вже були предметом всіляких міжнародніх інтерпеляцій.

СТАНОВИЩЕ ЕСПАНІЇ; ЗАЯВА ГЕН. ФРАНКА.

У звязку з обговорюванням еспанської справи в О. Д. представник Асошієйтед Прес відбув інтервю з ген. Франком, підчас якого теперішний голова еспанського уряду заявив, що ізоляція Еспанії довела б до розєднання між державами і народами, що поважно збільшило б загрозу нової війни. В дальшому Франко заявив, що теперішне положення, з огляду на закордонні впливи, не є пригоже на вибори в країні. Еспанія не думає просити, щоб її прийняли до О. Д. Будьяке наладнання відносин, хочби торговельних, зі Советами не можливе з огляду на становище і методи цих останніх. Рішення О.Д. не матимуть впливу на становище Еспанії — заявив ген. Франко.

ЩЕ ОДНА ПРИЧИНА МОЖЛИВОЇ КРІЗИ ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

З Риму повідомляють, що вислід італійських міських виборів, підчас яких християнська демократична партія втратила багато голосів в поодиноких містах, може з черги викликати крізу італійського уряду. Можливість такої крізи було витворило вже негативне становище італійського уряду до пропозиції Тіта щодо Тріесту, яке італійські соціялісти критикують.

СЛОВАЦЬКО-МАДЯРСЬКІ СПРАВИ.

На мировій конференції в Парижі проблема словацько-мадярської прикордонної людности була предметом довгих дебат і спорів. В нових кордонах Чехословаччини по словацькому боці залишається біля 400,000 мадярів, яким грозило насильне виселення, що його за прикладом Гітлера в деяких випадках практикують Совети, як напр. переселювання українців з Холмщини. З Братіслави повідомляють, що мадярське населення правдоподібно залишиться таки в Словаччині. Командант словацької поліції заперечив повідомлення про масові концентраційні табори, заявляючи, що є тільки 1,300 арештованих, хоча він мав би причину заарештувати 37,000.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокe число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ПЕРШОМУ МІСЦІ — ДОБРО КРАЮ

Президент Труман висказувався у „День Примирія" при різних нагодах про різні важні проблеми, домашні, загально-світові, робітничі й т. п., в такий спосіб, що заслужив собі на загальне признання. Особливо хвалять президента за його заяву, зложену в звязку з останніми виборами і перемогою Республиканської Партії, яка матиме по новім році більшість в сенаті й палаті репрезентантів. Його Демократична Партія програла. Як її представник він приняв рішення народу гідно, з повагою і розвагою, візвавши рівночасно обидві партії поводитись у так повсталому, складному положенні розумно й стримано та мати на увазі добро краю, а не інтереси та амбіції партій чи поодиноких осіб.

Розумна і тактовна заява президента ще й тому, що він підкреслив, що партія, до якої він не належить, є теж патріотична і теж працює для добра краю і народу якнайкраще. Він запевнив людей доброї волі з противної партії, що вони стрінуть таку саму добру волю теж і з його боку.

Добре зробив президент Труман, кажуть далі, що звернув увагу загалу на такі особи, що можуть зявитись в обидвох партіях і пускатись зогляду на змінений стан на різні сензації й спекуляції, видумуючи різні розбіжности, щоб таким чином зробити собі голосними. Це мало б відноситись до Волеса і йому подібних. Не є це легка роля, яка тепер припала президентові Труманові у виконуванні його екзекутивної влади. Коли тяжко було йому співпрацювати нераз з минулим конгресом, контрольованим демократами, то що доперва буде тепер, коли його контролюватимуть републиканці. Та надіються, що в практиці воно піде гладше. Бо коли іде, наприклад, про заграничну політику, то її головні засади обовязують нині нарівні обидві головні партії. Значить, щодо цього не треба ні тут, ні в світі, побоюватись якихсь радикальних змін. Отже мабуть не буде мати з цим клопоту теж і президент Труман. Зате може прийти до терть між президентом і конгресом тоді, якщоб републиканці захотіли робити великі зміни в робітничім законодавстві,, зокрема в Акті Вагнера. Алe й цього мабуть не буде, бо як в Демократичній Партії є прогресивні, а теж і консервативні, так і в Републиканській. Це значить, що републиканці в конгресі не підуть в робітничих справах одною лавою, а будуть поділені. Крім цього републиканці знають, що їх ждало б за два роки при президіяльних виборах, коли б вони наразили собі робітництво. Отже нема потреби побоюватись за таку „реакцію".

Президент Труман ще заявив, що коли тепер влада поділена між дві партії, то він буде поводитись в такий спосіб, щоб не звертати уваги на вузькі, політичні згляди, а робити те, що є добром для всіх людей, для цілого суспільства. Цій заяві президента притакнули вже особи, що займають передові місця в обидвох головних партіях. Їй притакує нині теж і весь нарід.

САМООБОРОНА

Свіжо прибувший з Европи скиталець, запитаний, чому на терені Сов. Союзу українці ведуть підпідзову боротьбу і творять Українську Повстанчу Армію, коли ця бортьба у теперішних обставинах безвиглядна, скиталець відповів: „А що вони мають робити, коли Москва винищує кожного українця? Це є простий акт самооборони, бо ніщо інше їх від смерти не врятує!"

Наче на потвердження цього надіслано нам оригінального листа, якого дістав один громадянин з околиці Ню Йорку від своєї дочки із Західної України з повідомленням, що як батько з Америки вислав родині в Галичині пакунок з харчами й афідевіт для уможливлення приїзду в Америку, то за три дні після отримання такої посилки явилися в селі енкаведисти і цілу родину забрали на Сибір. Дочка якимсь чином втікла зпід рук совєтських опричників і тепер донесла батькові, що сталося.

Про безупинну загрозу теж і українським скитальцям збоку совєтських енкаведистів чуємо раз-у-раз. Самі совєтські урядовці заграницею не заперечують, що вони хочуть дістати всіх українських скитальців у свої руки, безогляду на це, чим вони це домагання оправдують. У Совєтах нужда й тому совєтська влада повинна бути задоволена, що хтось заграницею дає утримання громадянам, які походять з території, ними загарбаної. А проте навіть в Обєднаних Державах совєтські делегати домагаються видачі їм усіх українських скитальців. Виходить, що правдою є твердження скитальців про наміри Москви вимордувати усіх українців, що мріють про дійсно вільну Україну. Чи ж дивно, що в таких обставинах зростають ряди українських повстанців?

Большевицькі газети заграницею, навіть тут в Америці, ведуть далі завзяту пропаганду проти всякого незалежного українського руху. Всякі вістки про самооборону українського народу представляється як бандитизм, котрий треба винищити вогнем. Лист друкований у виданні „Свободи" з 8. листопаду 1946 згадує, як большевики звязали священика, його жінку і служницю кільчастим дротом і кинули в огонь. Видко, що большевики так і поводяться з українцями, як цього домагаються большевицькі газети заграницею, лише, що ми не можемо тепер дістати безпосереднього підтвердження таких вісток з української землі, бо большевики відгородили цілу совєтську територію залізною куртиною від світа.

З поведінки совєтської влади супроти українців треба прийти до висновку, що це ніщо інше як війна Москви проти українського та інших немосковських народів. Тому, коли український нарід відповідає на цю московсько-совєтську війну самообороною, то лише природне. Бо хто дасть себе просто зарізати як барана?

Та большевицьким звичаєм, Москва не лише затаює свою війну проти не-московських народів тим, що відгородила совєтську територію залізною куртиною від світа, але ще намагається пускати у світ фальшиві алярми, наче б то якісь „фашисти" хотіли викликати війну прови Совєтів.

Різні мислителі завдають собі питання, пощо то потрібна большевикам війна проти українців та інших „інородців"? На це є різні відповіді, але найбільше правдоподібна така, що Совєти творять один „совєтський" нарід на це, щоб він сліпо слухав московського уряду і щоб поміг цьому урядові чим скорше запанувати над цілим світом. Саме це бере під увагу у своїй статті Джордж Філдинг Еліот, воєнний критик газети Ню Йорк Геральд Трибюн, у виданні з 8. листопаду. Він зовсім поважно пише про готовість Совєтів до походу на Західну Европу і виказує, що Совєти будуть мати в окупованих собою краях вже до кінця біжучого року величезну, модерно озброєну армію. Ствердивши це, Еліот шукає оборони проти совєтської війни і приходить до висновку, що така оборона є, а це атомова бомба і далеколітаючі американські бомбовики, яких Совєти ще не мають. Совєти не будуть атакувати Америки, але Европу займуть — міркує Еліот. Щоб приневолити Совєти до втримання мира, Еліот радить негайно спонукати московський уряд, щоб він зредукував число совєтських військ в окупованих краях до такого числа, яке мають спільно всі інші алянти. В заміну за те Америка зобовяжеться перестати виробляти атомові бомби. Коли сила совєтського війська в окупованих краях буде зрівнана з числом несовєтських військ, тоді Москва не піде війною на Захід. Коли ж би й пішла, то вона мусіла б до цього ужити своїх військ з совєтської території, а на це треба б часу. Того часу лишилось би тільки, що Америка могла б ще в час виробити нові атомові бомби і вдарити ними Росію.

Такий плян називає Еліот „військовою рівновагою" між Совєтами й Злученим Державами й уважає його за едино доцільний для стримання Росії від наглої авантури.

Микола Чубатий.

Чому Гітлер програв війну?

На таке питання дає нам відповідь серіозний дослідник міжнародної політики американець Девіт С. Пул в поважному американському журналі "Foreign Affairs". Автор, простудіювавши основно політику нацистів, приходить до переконання, що Гітлер програв війну через свою божевільну політику супроти підсовєтських народів, зокрема супроти України. Гітлер якщоб був мав троxи більше політичного розуму та вміння використовувати політичні ситуації для себе, він був би всилі охоронитися перед катастрофою та вийти з війни переможцем.

Журнал "Foreign Affairs", що виходить під егідою такої поважної та компетентної установи в справах закордонної політики як Форейн Афферс Асосіейшен, приносить в книжці за місяць жовтень 1946 статтю: "Light on Nazi Foreign Policy", автором якої є Dewitt C. Pooll. Автор статті студіював справу закордонної політики нацистів та на основі матеріялів з першої руки. Він був членом американської місії, яка безпосередньо перед війною та в першім році війни, перед приступленням до неї Америки, студіювала в Німеччині політику нацистів. Тому праця девіт Пула обіймає цілий період панування Гітлера від 1933 до 1945.

Автор не тільки що студіював основно всю нацистичну літературу про їх закордонну політику, але також мав розмови мало не з усіми цивільними і військовими лідерами Третього Райху, між ін. і з тими, яких засуджено в нірнберському процесі.

Студії, особисті помічення й розмови автора стали матеріялами до його серіозної статті, яку автор зі скромности навіть не хоче називати історією, а тільки матеріялом до історії.

Політику нацистів автор ділить на три періоди: 1933—1935, 1935—1940 та 1940—1945. Перший період закордонної політики нацистів автор називає періодом континентальної політики нацистів. В цьому часі нацисти старалися виробити добрі відносини й зі Совєтами і зі заморськими державами.

Другий період (1935-1940) названий автором періодом Тріюмфу. Це вже період підготовки Гітлером східної політики. Він шукає порозуміння з Польщею, заключає з нею пакт неагресії, а Герінг в часі своїх частих ловів в Польщі старається намовити Польщу до спільного походу на Совєти. Цей період, це час великанських досягнень Німеччини. Гітлер обєднує всіх німців в Райху, та прилучує до нього Австрію, Судети і Клайпеду. Вкінці Гітлер розбиває та опановує Чехословаччину.

Тоді теж Гітлер перший раз зіткнувся з українською політикою, а саме з проголошенням самостійности Карпатської України, що тривала тільки один день. Мінхен та союз Гітлера зі Сталіном, яким вони ділили Польщу, це був час найвищого тріюмфу Гітлера.

Третій період (1940-1945), який автор називає періодом упадку, для України найцікавіший, бо в нім автор зясовує причину упадку та повного заломання Гітлера. Причиною того була його фатальна політика супроти народів західної частини Совєтів, зокрема супроти українців.

По думці автора, большевики в 1941 році війни не хотіли, хоч вже в тім році основно укріпили свій західний кордон.

В першім дні вибуху німецько-совєтської війни нацисти зустрінулися око в око з українською політикою. „Зокрема Західній Україні — пише автор — Дух Українського Націоналізму пер проти Москви. Цей рух був постійно живий та перемінявся в отверте повстання широких хлопських мас. ..Продовж перших початкових, тижнів війни, згідно зі звітами полонених, жовніри дезертерували зі совєтських армій сотнями тисяч. Говорили, що німецький генеральний штаб бажав поводитися з тими полоненими згідно з принятою міжнародною практикою, маючи вдумці, що їх згодом можна буде ужити до виклукання домашньої війни в Совєтах... Одначе погляд Гітлера був інший".

Ті сотки тисяч совєтських полонених Гітлер навіть не казав відсилати до Німеччини, тільки умістив їх в таборах в Польщі, де їх в страшний спосіб морили голодом та винищували. Гітлер не думав входити в якенебудь порозуміння з народами Совєтів, щоби після перемоги не мати супроти них ніякого зобовязання. „Він (Гітлер) — пише дальше автор — не відчував потреби ніякої корисної помочі від них та відкинув всякий плян втягнути народи совєтських територій в боротьбу".

„Коли армії його посувалися на схід, Еріх Кох був призначений райхскомісарем для Сходу. Він був здеклярованим противником всяких концесій для націоналістичної України. Українці не були для нього лучшими як другі раби, які повинні діставати тільки поживу конечно потрібну, щоби зберігати їх силу робучої істоти".

У відповідь на таку політику населення України відкриває на тилах німецької армії партизантку, що сильно вяже руки німцям в їх операціях на Сході. Це довело до катастрофи Гітлера на сході Европи після його початкового тріюмфального походу.

Так ясно та виразно мабуть ще ніякий американський автор не підкреслив ролі України в поразці Гітлера. Автор так само справедливо та безсторонно дав образ українського націоналізму як самостійницького руху на службі українського. народу. Український нарід, опанований духом націоналізму та самостійництва, бажав правда, помагати німцям, але не як наїзникам на їх землю, тільки як партнером у боротьбі проти московської тиранії. Звідси всякі обчерновання, що український націоналних рух мав познаки роботи квіслінгів, американський автор опрокидує.

Студія Девіт Пула, це науково та безсторонно опрацьована стаття. Вона дає доказ, що серед авторитетних американських дослідників східної Европи, що впливають на державну політику Америки, є люди, які добре орієнтуються в справах українського народу та ролі України на сході Европи.

Публична опінія в справі іміґрантів

ТОРОНТО. — Канадійський Інститут Публичної Опінії (Гелоп пол) провірив канадійську публичну опінію відносно справи допущення іміґрантів у Канаду. Звиж сто осіб із різних сторін Канади, різних вір, званъ політичних переконань, занять і суспільних станів переважаюча більшість заявилась за допущенням іміґрантів (75% заявились за допущенням, 18% проти, а 7% не дали відповіді).

Руководячись характером й діяльністю канадійців різних рас, запитані висловлювались щодо кожної раси. І так запитані проценто во заявились проти допущення в Канаду:

японців	60%
жидів	49
німців	34
росіян	33
нігрів	31
італійців	24
китайців	24
середно-европейців	16
українців	15
поляків	14
інших	3

Запитані руководились працьовитістю даних рас, нахилом до асиміляції, чесністю, доялністю, миролюбністю і політичною умірковуністю та толеранцією.

Провірка виявила, що в західній Канаді є менше упередження до іміґрантів неанглосаксонської раси, як у східній Канаді. Найбільше побажанимі іміґрантами - неанглосаксонцями є скандинавці, а по них поляки й українці.

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

ЗА УКРАЇНУ

(Історична повість, оперта на подіях в Україні в 1664 році).

17)

III.

Ті самі зорі всміхались і дивились в тусаму хвилю, як в Корсуні на замку при одним вікні сиділо двоє людей у глухій темній кімнаті. Їх лиця освічені стовпом місячного світла грали якоюсь дивною понурою тайною. Вони змовлялися.

— Те, що задумав, пане реґіментарю, годі тобі сповнити, хіба не хочеш здавити ребелію (бунт)? — говорив притихцем високий старший мущина, що мав широке лице з довгим вусом тай усміхнувся хитро як лис, свірконувши темними малими очима до другого. — А на те, що скаже король?

— Але я кажу тобі, що він голова цілої гидри бунту — відповів другий з низьким чолом, що мав налите червоне лице зі шляхоцькими вусами. — Що скаже король? — повторив, висунувши ще більше обвислу долішну губу. — Король дав наказ карати смертю ребелізантів. Це для мене „суперема лекс"! (найвище право).

— Так це до ребелізантів з черні, а він сенатор, Речи посполитої „декус ет презідіум"! (окраса і підпора) — замітив перший.

— Я маю свідоцтво, як „декорум", (покришка), що зізнали ребелізанти — ти читав? — підхопив шляхтич.

Сплеснув долоні на козака і казав принести свічку.

— Читав і знаю все, але то хлопське свідоцтво за мало на таку рибу, а до того ти постинав їх, а до суду треба живих свідків! — виснив перший.

— Хиба ти, Ясновельможний, не свідок, що він, як кажеш, підпирав Богуна. А до того він твій найбільший ворог! Як що досі ти остав при булаві, то завдячуєш мені, бо я стягнув шляхту до Білої Церкви і перехилив на твій бік проти його універсалу тай відвернув від зєднання з ребелією хлопства проти тебе...

Тут як раз козак приніс свічку, поставив на стіл і вийшов. Шляхтич вхопив папір.

— Читай універсал його — каже, показуючи пальцем.

— Збирайтеся разом після волі війська запорожського — читав Тетеря — під хоругву одного полковника на вибір нового гетьмана, коли прежній Павло Тетеря потверджений Єго милостю королем польським зложить з себе достоїнство гетьмана. Мені доволі звістно, що оний гетьман радо зречеться тягові шої булави на користь отчизни нашої і по замислам війська запорожського...

Тетеря почервонів як жар і кинув письмо на стіл.

— Чиж то не є ребелія, гідна суду! — крикнув шляхтич.

— То я дам до відома королеві, — сказав глухо Тетеря — але на суд над ним ми не маєм права, тільки сенат і король!

— Хто це сказав, пане Тетеря? — крикнув Маховскі. А в Польщі де є суд? — Ось вам судиція! Богдан як судив Чаплинського?..

Тут вийняв шаблюку та блиснув, махнувши проти свічки і місячного світла — зареготався і торочив:

— А тим ми пустим страх між голоту, яка з жахом присяде, шепчучи: Що їм вдієш? Ось який був, сенатор, воєвода, гетьман — а покарали! А що ж ми? — і ребелія пропаде на віки, коханий пане Тетеря!

— Але як осудить справу король та Чарнецкі?

— Адже я сповняю волю пана Чарнецкого, бо він дістане по нім київське воєвідство, як його не стане; мені буде нагорода, а тобі ласка! Тоді можеш бути спокійний за свою булаву! Чарнецкі розстріляв тобі одного супірника, наказного гетьмана, Богуна, а я розстріляю другого і можеш безпечно спати, бо я ребелію здушу огнем і мечем, як бачив ти в Рокитній...

— „Сіт волюнтас туа"! — сказав Тетеря, блиснувши хитрим усміхом, докинувши ніби нехотя — а ти ще окуп можеш дістати за тіло від жінки...

— Ха, ха! — зареготав дико і суворо шляхтич — за трупа окуп на вагу золота, є з чого потягнути! Руку, мосці пане Тетеря — руку!

Тетеря подав руку — Маховський прибив згори; сплеснув на козака і казав принести угорського вина з пивниці.

— А тепер запиймо венгжином нашу приязнь на віки! — сказав солодко, задоволений з успіху.

Зорі дивились і блимали супокійно, а місяць усміхнувся но них повновидим лицем таксамо байдужно, як байдужно усміхався над Бором крізь вікно до сплячої Олесі, що схопилась з ліжка і стала плакати.

— Чого тобі, Олесю?! — крикнула чорнява Реґіна, старша панна, свояка Стеткевичів, що спала з нею в одній кімнаті.

— Ах, такий дивний сон мені приснився. Десь ніби я стою на ступнях у церкві тай дивлюся: якесь весілля пишне! Люди так пруться до церкви і дивуються, поглядаючи на мене милосердним зором, а я стою тай дивлюся на пишні ридвани, на гордих бояр і гостей. Переходять люди, переходять, розтупаються, хтось каже, ідуть вже, я дивлюсь, аж молода, давня ятрівка моя, Катерина Тетеря.

— Що це? кажу, чи Тетеря вмер, що та утрете віддається?! — А вона відвернулась від мене горда та пишна.

— А віддається, кажуть мені за гетьмана, що по нім нагетьман!

Я глип! на молодого, аж це мій Іванко! Боже мій! — скрикнула я, зімліла і на це пробудилася!... Гетьманша замовкла. Реґіна задумалась.

— Недобрий то сон, Реґіно, хто знає, що з ним сталося? На четверту неділю пішлося, а він не вертає і ніякої вістки не має — гомоніла Олеся, втираючи сльози.

(Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

З БУЧАЧЧИНИ.

(На підставі трьох листів, писаних з скитальщини. Два в серпні, а третій в жовтні 1946. Подаємо по черзі. — Ред.)

I.

Вам уже відомо, що багато галичан мусіли покидати свої рідні села й міста та йти в світ за очі. І нам судилося залишити все і йти. По довгій мандрівці через чужі землі доля кинула нас до Австрії між тирольські гори й скали. Тут живемо вже майже два роки. Живемо з дня на день і ждемо на краще майбутнє. Знаємо, кільки „вже" переждали, але не знаємо, кільки „ще" прийдеться. Нам усім досить того добра в Австрії. Австріяки до нас дуже ворожо наставлені. Виключне, щоб вони щось нам продали, а як навіть десь заїдете на село 100 або 50 кільометрів і заміняєте літру молока за папіроси, або щось інше, як бараболя та ярина, то поліція на кожній стації від „авсляндерів" те відбирає. За харчі тут дуже важко, а навіть як на паску зявиться щось в лагері, то таке дороге, що не можна докупитися. В році 1945 було ще троха лекше, бо тоді були тут американці, а тепер прийшли французи, то дуже зле.

Усіх нас тут нема, декого вже бракує. Є тато, мама, двох братів — І. Т. і я. Двоє, а це З. і И. десь пропали. Наш найстарший брат А. з різних недостач таки тут помер. Тета залишилася в Польщі, але не вдома, бо всіх з Бучача евакували на Лемківщину. Там ми мешкали шість місяців, і як фронт зближався, ми дальше мусіли їхати. Тітка не могла йти, бо мала зломану ногу. Всього не буду розписувати, бо забагато на один раз. Скажу загально, що ми пережили велике історичне переслідування і катування самих нас. Тепер не штука про це розказувати, але важко було все те пережити і бачити. З дому виїхали ми в березні 1944. По виїзді за три тижні наближився фронт до нашого міста. Тут почалася масакра — бомби, кулі, голод. Наша хата перемінилася в звалища, а з цілого міста залишилися лише згарища. Та хата, де жила тітка, не згоріла, але там руїна.

По шістьох місяцях побуту на Лемківщині взяли ми по одній валізці і пішли пішки лісами. Ми хотіли перейти на Словаччину, але нас ворог добре слідив. Большевицька партизантська навала напала на нас і забрала все останнє, що ми мали, навіть черевики з ніг здерли. Дальше почали нас гнати немилосерно в ліс, кажучи: „Ґде ви удераєте, ми вас розстреляєм". І так повели нас у ліс розстрілювати, але Бог над нами змилосердився. Хтось дав знати до словацької станиці і зараз почали словаки стріляти до партизан і так нас врятували. В тому часі багато людей згинули від розстрілів. Кінчу писати, бо вже рука болить.

II.

Пригадую собі, як ви були в Бучачі перед війною. Тоді була сильна зима та страшні сніги. Від того часу багато у нас змінилося і приходили різні режіми. Перед вибухом війни поляки дуже багато поарештували українців, але в той час ніхто не згинув. В осені 1939 р., як знаєте, прийшли нас „визволяти" большевики. Зпочатку люди були збентежені, бо думали, що справді визволять та потім показалося інакше. Большевики почали по свому все нищити, а головно українську інтелігенцію і всіх інших, називаючи їх „націоналістами".

У перших місяцях большевики вивезли на Сибір усіх поляків-колоністів з Галичини, а було їх близько міліон. Потім масово арештували наших людей, а хто з рідін був арештований, то потім ночами цілу родину забирали на Сибір. Дуже страшно виглядало, як большевики везли возами людей на двірець, головно старих людей та дітей, а траплялося, що старика виносили на ношах до потягу, де в дорозі помер. То була страшна большевицька система. Того страху не можна описати. Ночі не можна було спокійно переспати, все треба було надслухувати, чи не їдуть когось забирати. Тато мусів тоді свою шевську робітню замкнути і робив самий в себе в хаті. Лишалося хіба йти до большевицького колективу, але, що не хотів, то мусів платити великий податок. Ще трохи, не був би міг платити податку і йти до колективу. Тоді брат І. зробив курс та був в П. на стації дижурним, а М. і два молодші брати ходили до школи, а третій брат А. учив у Язлівцях. Там була технічна школа в кляшторі. Тоді большевики арештували між ін. свинара Б.

Коли в червні 1941 р. прийшла німецько-російська війна, то в перших днях склали у Львові уряд та проголосили незалежність. На другий день після того в усіх містах і в нас в Бучачі, були маніфестації з нагоди проголошення незалежності. Та в короткому часі ми почули, що німці наш уряд з Бандерою виарештували, а як наші побачили, в чому діло, почалася підпольна робота проти німців. Тоді німці впершу чергу звернулися проти жидів, яких майже цілковито винищили в немилосерний спосіб. Ми були цього свідками.

В той час, як большевики мусіли тікати, вони мали під арештом багато наших невинних людей. Вчасі втечі вони їх без жадних судів вимордували. У вязниці у Львові була одна ціла купа мяса, мало кого з помордованих можна було пізнати. Так мордували червоні кати. людей по цілій Галичині. Тепер щодо німців: У 1944 р. німці почали масові розстріли наших людей. В той час в наших околицях були такі партизани: Українська Повстанча Армія (У. П. А.) большевицька, польська. Українська УПА билася з німцями й большевиками, а як треба було, то й з поляками. В тому часі поляки почали вистрілювати наших людей в Холмщині і на Підляшші. Тоді в заплату за це українські партизани на Волині, що діяли під іменем „Бульбівців", почали виганяти всіх поляків до Польщі і вигнали майже всіх.

Тепер про наше життя в таборі. Тато наш здоров, привик працювати ціле життя і не може дармо сидіти. Він заробляє на годину 60 ґрошів, а щоб купити чорного хліба, то треба 15 шілінґів. Хлібні пайки для нас дуже малі, всього по 30 дека на день, 40 дека мяса на місяць. Це все дуже мало, але коли собі пригадати большевицькі страхіття, то тут всетаки ліпше, ніж під большевиками. Ви щасливі, що не бачили большевиків. Ми будемо дуже вдячні, коли поможете нам у прикрім положенні.

Тут дехто дістає вже пакунки через КАРЕ. Таки й пакунок не злий, там є всього по трошки. Як хто висилає приватні пакунки, то найважніше, щоб там було трохи товщу, цукру, коко, чоколада й папіроси. Тут можна в німців дещо з того виміняти за хліб, мясо, молоко, ярину. А як є сахарина ,то можна посилати замісць цукру.

Дехто з нашої родини, а це З. і Б. осталися в Бучачі. Жиди звідтам утікають. Один з них оповідав, що брат З. ще жиє і спить в домі на підгаєцькій вулиці.

III.

В попереднім листі я згадував про прогнання поляків з Волині „Бульбівцями". Потім прийшла черга на Галичину. Як поляки так і українці не поступили в людяний спосіб, по засаді: „Як Куба Богу..." Тимчасом зближався до нас фронт зі Сходу. Одного разу сталося таке: коли я ще спав у тітки М., а вона пішла до церкви оо. Василіян, хтось запукав до вікна. То Б. кликав мене надвір. Я дивлюся, а тітка М. на возі. Впала на дорозі і зломила ногу. Коли зближався фронт, ми виїхали до Ліська, а тітку мусіли лишити. В той час, як ми були в Ліську, то в Бучаччині здовж ріки Стрипи стояв фонт 3 місяці. Тоді місто зазнало страшного знищення, усіх людей німці вигнали на Захід, большевики бомбардували два тижні без перерви, нашу хату знищила бомба. Згорів цілий Ґавронець, за Замком також погоріло, ґімназія спалена, а також саля Сокола, усі школи, пошта, стація, староство — один жах було дивитися на те все. Коли трохи успокоїлося з фронтом, тоді німці вивозили всіх без виїмку, навіть хворих і калік і тоді вивезли тітку М. Вона виїхала до Ярослава, туди поїхав тато і забрав її до Ліська. З Ліська я поїхав до купелевого заведення в Криниці і там дістав працю.

В короткому часі большевики вдарили на Львів-Броди і я з великою масою людей перейшов на Словаччину. Інша родина виїхала на Мадярщину через Балиґород. Тоді почали гуляти різного роду партизани. Одного дня польська партизантка застрілила кількох наших людей, на другий день українські партизани відплачувалися. Потім зявилися большевики і страшно грабили наших людей. Одного дня замордували коло 40 людей, самих мужчин. Серед цього ми перебралися на Мадярщину. Спали по стодолах, не маючи чим накритися. Коли німці прийшли й окупували Словаччину, тоді словаки дуже бажали мати росіян для оборони. Тепер уже мають їх аж забагато. Німці почали тоді заганяти втікачів до різних фабрик у Німеччині. Окремо можна б писати цілу історію, як ми потім зійшлися в теперішнім таборі в Австрії.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Прохаемо читачів „Свободи", що змінюють свою адресу виповнити оцей блянкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свободи". 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Імя й призвище ______________________ Ч. від.

Стара адреса ______________________

Нова адреса ______________________

____

Загальні Збори Обєднаних Держав в Америці

Засідання загальних зборів Обєднаних Держав — на цей раз на американській землі — має пригадати війною змученим народам світу та їх делегатам про ті високі завдання, для виконання яких створено організацію Обєднаних Держав. Ті завдання намічено у вступі до статуту:

„Ми, народи Обєднаних Держав, рішені

вратувати наступні покоління від страхіття війни, яка вже двічі за нашого життя принесла людству невимовні страждання; зміцнити віру в основні людські права, в гідність та вартість людської істоти, в рівні права мужчин та женщин й рівні права великих і малих націй; створити умови в яких буде можливо зберегти справедливість та пошану до зобовязань, які виникають в наслідок договорів чи яких інших джерел міжнародного права; підтримати соціяльний поступ та ліпший рівень життя за ширшої свободи;

„Для досягнення тих завдань маємо виховувати терпимість, жити спільно мирно, як добрі сусіди, обєднати наші сили для втримання міжнародного миру та забезпечности; запевнити. прийняттям певних принципів та методів, що збройна сила не буде вживатися, хіба тільки в спільних інтересах; використати міжнародний апарат для розвитку економічного та соціяльного поступу всіх народів;

„Постановили зеднати наші старання для досягнення тих цілей".

Коли статут створив формально організацію Обєднаних Держав для виконання згаданих цілей, назначено також підготовчу комісію для прийняття конечних практичних рішень аби розпочати працю. В своїм докладі комісія висловила надії всіх слідуючими словами: „Якщо нова організація своєю початковою працею зможе захопити увагу світу, то напевно не заведе в сподіваннях тих, хто в ній вбачає єдиний рядунок для себе й своїх дітей перед страхіттям війни".

— Ці слова нагадав Тригва Лі — генеральний секретар Обєднаних Держав — у вступному слові до свого річного докладу. Він казав:

„Чи пощастило Обєднаним Державам захопити світову увагу та викликати захоплення у народів світу? Я особисто не думаю що це вдалося в такій мірі, як того могли сподіватися. Чим це пояснити, які міри можна, чи треба, прийняти?

„Почасти це можна пояснити без сумніву неминучим проволіканням праці Обєднаних Держав в тій стадії... Чимало можна було б зробити, щоб переконати громадську опінію в тому, що багато з наших труднощів є тільки тимчасовими. Світ є в страшній по-воєнній розрусі, світове господарство не налагоджено, багато країн все ще уявляють з себе картину руїни й злиднів, а справи багатьох границь та форми правління й умов мирових договорів ще не вирішені. Надто часто люди забувають, що в таких умовах терпить праця для досягнення завдань, висловлених в статуті.

На думку генерального секретаря, треба збудити в кожній країні „величезні сподіванки з праці вже доконаної в економічній та соціяльній ділянках, до якої громадянство ще не виявило повного інтересу..."

„Обєднані Держави не мають більшої сили, ніж спільна воля народів, які ту організацію підтримують. Сама по собі вона нічого не може зробити. Це є тільки апарат, через посередництво якого можуть співпрацювати народи. З бігом діяльности й досвіду, цей апарат можна використати й поширити на велику користь людству, але можна й попсувати та розбити".

Спільно волю народів, про яку згадав генеральний секретар Обєднаних Держав, можна посилити тільки тоді, коли народ кожної країни буде проявляти свою підтримку Обєднаних Держав — через пресу, в школах, через радіо, фільми, через свої численні організації. В Злучених Державах на кожнім кроці здибаємо докази, як американський нарід використовує всі ці способи для вияву свого бажання, своєї волі, щоби апарат Обєднаних Держав працював добре. Подібних доказів буде чим раз більше як тут, так і в інших країнах, в міру того, як більше людей буде жити згідно з цілями Обєднаних Держав, наповнюючи ними своє щоденне життя, а саме — „виховувати терпимість та жити спільно мирно, як добрі сусіди" та „обєднати свої сили для втримання міжнародного миру та безпечности".

Загальна Рада — ФЛІС.

ДИВНІ НОВИНИ

Щераз щез остров.

Остров Фалкон коло Нової Зеландії знову щез з овиду. Це вже третій раз упродовж останніх 52 років. Моряки, які прибули кораблем Мої Помар до порту Окленд, в Новій Зеландії, звідомляють, що вони переїздили групу островів Тонґан в південній частині Тихого Океану, де саме цей остров положений, і не могли його доглянути.

Тонґан це безлюдний острівець, вульканічного походження. Коли має вибухнути вулькан, він виринає понад позем моря нераз на 360 стіп, а потім щезає. Останній раз він виставав 150 стіп понад море.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 7. листопада 1946 р. помер
МИХАЙЛО ҐЛОВАЦЬКИЙ,
член Тов. Запорозька Січ, від. 288 У. Н. Союзу в Оборн, Н. Й.

Покійний полишив у смутку жену Варвару, синів: Івана, Йосифа, Гриця, Павла, Реймонда; дочк: Анну, Павлину, Марію і Софію.

Похорон відбувся 11. листопада з дому жалоби, 22. Frenczy St. — В. Й. П.!

Секретар від.

Дня 8-го листопада 1946 р. помер
ІЛІЯ СУХИЙ,
піонір-основник і член відділу 280 У. Н. Союзу в Йонґставн, О.

Покійний був активним урядником, аж до своєї смерти працював для відділу і У. Н. Союзу. Ціла родина, що складається з 15 душ, є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 12. листопада в годині 9. рано. — В. Й. П.!

І. Павловський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 15. листопада, в год. 8. ввечір, в Січовій Гали. Просимо всіх членів прийти на збори і платити свої вкладки на зборах. — За уряд: О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. листопада, в 4. годині пополудні, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо членів прийти розібрати тікети на баль і вибрати комітет до помочи на бали. — П. Ляхоцький, рек .секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. листопаду, під ч. 28 Іст 7. вул. На ці збори просимо кожного члена і членицю, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: С. Малярський, Т. Ніньовський.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. листопада, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Взиваємо всіх членів прийти на означений час, бо маємо дуже важні справи до полагодження. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 17. листопада, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглости. — За уряд: Г. Костик, предс.; П. Саламаха, секр.-кас.

ВІЛКСБЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 17. листопада, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на ті збори і заплатити свої місячні вкладки. Ті члени, котрі довгують третій місяць, коли цего місяця не заплатять, будут ьсуспендовані. — Уряд.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 17. лстопада, в годині 2. пополудні, в церковній гали на Ґрінвіч Еве. Просимо всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, прийти точно на час, бо є важні справи до полагодження. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. листопада, в годині 2. пополудні, в гали парохіяльній, 803 Фронт ул. Просимо членів прийти на означений час та вирівнати свої вкладки. Довгуючі члени, коли не заплатять до 25-го, будут ьсуспендовані. — За уряд: В. Ракочий, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ПОШУКУЮТЬ

Югаська Дудра, дочка Семена Дудри, тепер находиться на скитальщині в Німеччині, пошукує своєї фамілії: **ЮРКА МЛИНАР, ПЕТРА ТИЛЯВСЬКИЙ, ПЕТРА ТЕЛЕБ І МАРІЇ МОСЬЦІВСЬКА,** з села Розділя, пов. Горлиці. По ближчі інформації прошу зголоситись на адресу:
ANNA WROBLEWSKA
607 E. 11th St., New York, N. Y.

ЧАЙКОВСЬКИЙ МИКОЛА, син Стаха Чайковського, з Зімниводи, той що мешкав на Глебіщені, село Лука, пов. Самбір, тепер живе на скитальщині в Німеччині, пошукує своєї родини: 1) **МИКОЛУ ЧАЙКОВСЬКОГО,** син Петра великого; 2) **МИКОЛУ ЧАЙКОВСЬКОГО,** син Павла Деонізи; 3) **УЛЯНА чи АНЕЛЯ ДЕРКАЧ,** донька Михайла Чайковського (Іванишин); 4) **КОРНЕЛЯ МАНАСТИРСЬКА,** з дому Чайковська; 5) **ВІКТОР ЧАЙКОВСЬКИЙ,** село Ортиничі. Ця родина має жити десь в околиці Филаделфії, Па. Хто про них знав би, або вони самі, хай пишуть до: 223-5
BASIL CZAJKOWSKY-TRUNKO
R. F. D. 1, Durhamville, N. Y.

АННА СТАРОВЕЦЬКА-ЛИСАК
із села Сухрова, повіт Бібрка, пошта Ходорів, шукає односельчанина
д-ра МИХАЙЛА ХРУЩА, брата ВАСИЛЯ ЛИСАК, або сестри ЕВА КАТАЛА
Вони сами, або хто про них знає, хай пишуть на таку адресу: 224-
ANNA STAROVETSKY
107 E. Hancock St., St. Claire, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УВАГА, УКРАЇНЦІ:
Колиб котра громада, парохія, клюб, сестрицтво, братство або товариство, бажало почути в себе важну лекцію на тему „ЯК ОХОРОНИТИ СЕБЕ ВІД СЛАБОСТИ", проситься писати на таку адресу: 122-5
„СКИТАЛЕЦЬ" c/o Surma,
11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

УВАГА! ШІКАҐОВСЬКА ОКРУГА! УВАГА!

ВАЖНІ СОЮЗОВІ ВІЧА

: відбудуться :

НЕДІЛЯ, 17. ЛИСТОПАДУ 1946 р., в 2-гій годині попол., в парохіяльній салі на 50-тій і Полайна Евеню для відділів 139, 214, 220 і 259.

НЕДІЛЯ, 24. ЛИСТОПАДУ, в 2-гій год. пополудні, в Союзовім Домі на 843 Н. Вестерн Евеню для відділів 22, 106, 125, 221, 252, 301 і 379.

Запрошуємо все українське громадянство згаданих громад взяти численну участь у вічах, на яких буде обговорений ряд Союзових і загально-українських справ. На вічу буде присутний **організатор У. Н. Союзу п. Дмитро Білецький.**

ЗІ СОЮЗОВИМ ПРИВІТОМ:

Степан Куропась, головний контрольор

Тарас Шпікула, головний радний

ТАРЗАН, ч. 1483. Жахливий крик.

Та ще в самий час Тарзан завважав небезпеку... ...і вхопивши наперед завмираючого крокодиля, кинув його просто в пащу його товариша.

Заки страшний змий міг вилабудатися з клопоту, малпочоловік дістався на беріг...

...і почав пошукувати таємного приятеля, який кинув йому штилет у потребі.

Несподівано жахливий крик дався чути зпоза дерев.